

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра криміналістики

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА СПІВРОБІТНИЦТВО В СФЕРІ СУДОВО-
ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний досвід та співробітництво в сфері судово-експертної діяльності» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 26 с.

Розробники:

Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук, професор, академік
НАПрН України;

Демидова Євгенія Євгеніївна, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка
кафедри криміналістики;

Яремчук Вікторія Олегівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, асистентка
кафедри криміналістики;

Павлюк Наталія Вікторівна, кандидатка юридичних наук, доцентка, асистентка
кафедри криміналістики;

Колеснікова Інна Анатоліївна, кандидатка юридичних наук, асистентка
кафедри криміналістики;

Латиш Катерина Володимирівна, кандидатка юридичних наук, асистентка
кафедри криміналістики

Затверджено на засіданні кафедри криміналістики
(протокол № 7 від 16 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри - Шепітько Валерій Юрійович, доктор юридичних наук,
професор, академік НАПрН України.

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	11
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	11
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	13
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	15
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	17
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	19
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	20

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне досвід та співробітництво в сфері судово-експертної діяльності» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 2	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2022-2023 семестр	Рік підготовки: 2022-2023 семестр
Загальна кількість годин - 120	Рівень освіти – другий (магістерський)	1-2	1-2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.		Лекції	Лекції
		20год.	6 год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні /семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
80год.		110 год.	
	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань(диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про правове регулювання порядку міжнародного співробітництва у сфері судової експертизи, вивчення зарубіжного досвіду щодо проведення окремих видів судових експертиз, вироблення основних умінь і навичок застосування закордонного досвіду у практичну діяльність при проведенні судових

експертиз, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок діяльності правника.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про інститут взаємодії судово-експертних установ різних країн;
- опанування міжнародного досвіду у проведенні почеркознавчих досліджень;
- визначення актуальних проблем проведення нових видів судових експертиз;
- аналіз і дослідження прикладних проблем впровадження закордонного експертного досвіду у вітчизняну юридичну практику;
- наведення характеристики видів судових експертиз, що проводяться у Сполучених Штатах Америки
- набуття навичок і умінь щодо залучення судових експертів інших країн до проведення судових експертиз в Україні.

Пререквізити: «Теорія права», «Історія держави та права України», «Конституційне право», «Логіка», «Мова української юриспруденції», «Адміністративне судочинство», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Криміналістика».

Кореквізити: «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці»; «Порівняльне правознавство»; «Нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності»; «Експертні помилки»; «Судові експертизи в сфері інформаційних технологій»; «Правовий статус судового експерта».

Постреквізити:-

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Оцінювати природу та зміст базових категорій міжнародного співробітництва у сфері судово-експертної діяльності
РН 2.	Демонструвати розуміння законодавства України та іноземних країн в експертній сфері
РН-3.	Співвідносити діяльність різних суб'єктів, які приймають участь у міжнародній експертній взаємодії
РН-4	Дискутувати зі складних правових проблем щодо зі складних правових проблем застосування закордонного експертного законодавства в українській експертній практиці
РН-5	Демонструвати розуміння змісту правового регулювання судово-експертної діяльності в інших країнах
РН-6	Здійснювати порівняльно-правовий аналіз щодо впровадження нових видів судових експертиз, виходячи із закордонного досвіду
РН-7	Демонструвати розуміння особливостей закордонного та українського законодавства у сфері судової експертизи
РН-8	Аналізувати змістовне наповнення процесу експертної взаємодії українських та закордонних судових експертів у Міжнародних експертних організаціях
РН-9	Демонструвати знання та розуміння змісту міжнародної експертної взаємодії під час залучення українських судових експертів для проведення експертиз закордоном
РН-10	Демонструвати навички звернення до Міжнародних експертних організацій
РН-11	Демонструвати навички впровадження можливостей закордонних науково-технічних розробок в українську експертну практику
РН-12	Демонструвати навички порівняння українського та іноземного законодавства у сфері судово-експертної діяльності

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.

ЗК1.2. Здатність оцінювати та підтримувати якість результату професійної і соціальної діяльності.

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

ЗК1.5. Здатність до лідерства, відповідальності, ухвалення неупереджених і вмотивованих рішень.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК1.1. Здатність аналізувати механізми оцінки ефективності юридичної практики за напрямками (галузлями) юридичної діяльності.

СК1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН1.2. Демонструвати знання й розуміння проблематики глобалізації в контексті розвитку сучасних правових систем.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Міжнародний досвід у сфері судово-експертної діяльності
Загальні засади впровадження міжнародного досвіду у сфері судово-експертної діяльності. Визначення правових засад запровадження міжнародного досвіду. Правовий статус судового експерта у зарубіжних країнах. Види, особливості.

Гармонізація законодавства України та інших країн у сфері судової експертизи. Порівняльний аналіз законодавства України, країн Європейського союзу та Сполучених Штатів Америки у сфері судово-експертної діяльності

Новітні види судових експертиз у країнах Європи. Судово-експертні установи країнах Європи. Порядок залучення судових експертів. Види новітніх експертних досліджень. Проведення експертиз із використанням біометричних технологій, ДНК аналізу.

Новітні види судових експертиз у Сполучених Штатах Америки. Види. Класифікація. Особливості проведення. Взаємодія експертних установ з правоохоронними органами у Сполучених Штатах Америки .

Запровадження міжнародного досвіду проведення окремих видів експертних досліджень, що здійснюються за кордоном. Проведення почеркознавчих та графологічних досліджень у різних країнах світу. Порівняльний аналіз методик їх проведення. Здійснення експертної ідентифікації особи за допомогою сучасних судово- експертних методів.

Модуль 2. Міжнародне співробітництво у сфері судово-експертної діяльності

Залучення експертів інших країн для проведення судових експертиз в Україні. Правова регламентація залучення експертів інших країн для проведення судових експертиз в Україні. Випадки, коли необхідне залучення іноземних судових експертів. Форми взаємодії.

Участь вітчизняних судових експертів у проведенні судових експертиз в інших країнах. Засади проведення судової експертизи в порядку міжнародної правової допомоги. Співробітництво з Інтерполом.

Міжнародні експертні організації. Європейська мережа судово-експертних установ (ENFSI). Нормативно-правове регулювання її функціонування. Форми діяльності. Порядок звернення до Міжнародних експертних організацій.

Використання іноземних науково-технічних засобів під час проведення судових експертиз в Україні та за кордоном. Приведення методик експертних досліджень відповідно до міжнародних стандартів. Уніфікація з методиками іноземних держав. Залучення новітніх здобутків науки і техніки закордонних країн. Нові розробки інноваційних технологій та судові експертизи.

Взаємодія судово-експертних установ Міністерства юстиції України та Міністерства внутрішніх справ із закордонними фахівцями у сфері судової

експертизи. Напрями , форми, принципи взаємодії. Напрямки та рівні співробітництва з Європейською мережею судово-експертних установ.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Міжнародний досвід в сфері судово-експертної діяльності				
		Тема 1. Загальні засади впровадження міжнародного досвіду у сфері судово-експертної діяльності	12	2	2	8
		Тема 2. Гармонізація законодавства України та інших країн у сфері судової експертизи	12	2	2	8
		Тема 3. Новітні види судових експертиз у країнах Європи	12	2	2	8
		Тема 4. Новітні види судових експертиз у Сполучених Штатах Америки;	12	2	2	8
		Тема 5.	12	2	2	8

		Запровадження міжнародного досвіду окремих видів експертних досліджень, що проводяться за кордоном.				
		<i>Разом</i>	60	10	10	40
		Модуль 2. Міжнародне співробітництво у сфері судово-експертної діяльності				
		Тема 1. Залучення експертів інших країн для проведення судових експертиз в Україні	12	2	2	8
		Тема 2. Участь вітчизняних судових експертів у проведенні судових експертиз в інших країнах	12	2	2	8
		Тема 3. Міжнародні експертні організації. Європейська мережа судово-експертних установ (ENFSI)	12	2	2	8
		Тема 4. Використання іноземних науково-технічних засобів під час проведення судових	12	2	2	8

		експертиз в Україні та за кордоном				
		Тема 5. Взаємодія судово-експертних установ Міністерства юстиції України та Міністерства внутрішніх справ із закордонними фахівцями у сфері судової експертизи	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	60	10	10	40
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Міжнародний досвід в сфері судово-експертної діяльності				
		Тема 1. Загальні засади впровадження міжнародного досвіду у сфері судово-експертної діяльності	15	2	2	11
		Тема 2.	11	-	-	11

		Гармонізація законодавства України та інших країн у сфері судової експертизи				
		Тема 3. Новітні види судових експертиз у країнах Європи	11	-	-	11
		Тема 4. Новітні види судових експертиз у Сполучених Штатах Америки;	11	-	-	11
		Тема 5. Запровадження міжнародного досвіду окремих видів експертних досліджень, що проводяться за кордоном.	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	59	2	2	55
		Модуль 2. Міжнародне співробітництво у сфері судово-експертної діяльності				
		Тема 1. Залучення експертів інших країн для проведення судових експертиз в Україні	15	2	2	11
		Тема 2. Участь вітчизняних судових експертів у проведенні судових експертиз в інших країнах	11	-	-	11
		Тема 3.	13	2	-	11

		Міжнародні експертні організації. Європейська мережа судово-експертних установ (ENFSI)				
		Тема 4. Використання іноземних науково-технічних засобів під час проведення судових експертиз в Україні та за кордоном	11	-	-	11
		Тема 5. Взаємодія судово-експертних установ Міністерства юстиції України та Міністерства внутрішніх справ із закордонними фахівцями у сфері судової експертизи	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	61	4	2	55
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародне досвід та співробітництво в сфері судово-експертної діяльності» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: вирішення практичних та ситуаційних завдань, усне/письмове опитування, вирішення завдань під час роботи зі зразками та колекціями процесуальних документів (постановами, експертними висновками), відпрацювання навичок використання окремих науково-технічних засобів та їх комплектів тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться у формі виконання лабораторних робіт. Впродовж двох модулів студенти виконують *2 лабораторні роботи*. Представляють портфоліо лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання лабораторної роботи – 10.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)	
Модуль № 1		Модуль № 2		Самостійна робота студентів	
п/з	л/р	л/р	п/з		
max 30	max 10	max 10	max 30	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Лабораторна робота	Max 10	Високий (творчий) рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	7	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але є незначні помилки. Середній рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій.
	5	Задовільний рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій
	Min 0	Незадовільний рівень щодо застосування науково-технічних засобів і технологій, криміналістичних прийомів, методологічних рекомендацій.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.

	5	<p>Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи.</p> <p>Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків.</p> <p>При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.</p>
	Min 0	<p>Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки.</p> <p>При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації.</p> <p>Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.</p>
Диференційований залік	100	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	<ol style="list-style-type: none"> 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
зараховано	70	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.

		2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освітньої/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>.

Інструкція з організації діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: затв. Наказом МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0919-17#Text>.

Інструкція з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України, затв. Наказом МВС України від 17.07.2017 № 591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17#Text>.

Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 10.09.2009 № 390. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09#Text>.

Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: затв. Наказом МВС України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/ 1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>.

Інструкція про поводження з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: затв. Наказом МВС України від 19.08.2019 № 691. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-19#Text>.

Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів,

споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: затв. Наказом МВС України від 21.08.1998 № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>.

Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: затв. Наказом МВС України від 03.11.2015 № 1339. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1392-15#Text>.

Інструкція про порядок приймання, зберігання, обліку, знищення чи реалізації вилученої, добровільно зданої, знайденої зброї та боєприпасів до неї: затв. Наказом МВС України від 31.05.1993 № 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0106-93#Text>.

Інструкція про порядок функціонування дактилоскопічного обліку експертної служби МВС України: затв. Наказом МВС України від 11.09.2001 № 785 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1066-01#Text>.

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : затв. Наказом МЮ України від 08.10.1998 р. № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>.

Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>

Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС та порядок проведення атестації судових експертів Експертної служби : затв. Наказом МВС України від 21.09.2020 № 675. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0022-21#Text>.

Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію Служби безпеки України та атестацію судових експертів : затв. Наказом ЦУ СБ України від 24.12.2014 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-15#Text>.

Положення про Експертну службу Міністерства внутрішніх справ України : затв. Наказом МВС України від 03.11.2015 № 1343. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1390-15#Text>.

Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затв. Наказом МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>.

Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.03.2015 № 301/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-15#Text>.

Порядок атестації та державної реєстрації методик проведення судових експертиз: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 2008 р. № 595. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-2008-%D0%BF#Text>.

Порядок ведення державного Реєстру атестованих судових експертів затв. Наказом МЮ України від 29.03.2012 № 492/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0484-12#Text>.

Порядок ведення Реєстру методик проведення судових експертиз: затв. Наказом МЮ України від 02.10.2008 № 1666/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0924-08/print1464905809202823#Text>.

Порядок присвоєння кваліфікаційних класів судових експертів працівникам науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України : затв. Наказом МЮ України від 30.12.2011 № 3660/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0002-12#Text>.

Порядок проведення рецензування висновків судових експертів: затв. Наказом МЮ України від 03.02.2020 № 335/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0131-20#Text>.

Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного суду України від 30.05.97 № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97#Text>.

Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>.

Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 року № 1618-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

Література

Основна література

Архів кримінології та судових наук : наук. журн. Харків : ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», 2021. N. 2 (4) 2021. 198 с.

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. : Т. 20 : Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / Авдєєва Г. К. та ін. ; редкол.: В. Ю. Шепітько (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2018. 951 с.

Кафедра криміналістики: історія становлення та розвитку : до 80-річчя заснування : монографія / за ред. В. Ю. Шепітька ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2020. 268 с.

Криміналіст першодрукований = Криминалисть первопечатный : міжнар. наук.-практ. юрид. журн. 2019. N 19. 155 с.

Криміналістика та судова експертологія: наука, навчання, практика = Kriminalistika ir teismo ekspertize: mokslas, studijos, praktika = Criminalistias and forensic examination: science, studies, practic = Криминалістика и судебная экспертиза: наука, обучение, практика : 10 (позачерг.) міжнар. наук.-практ. конф. : у 2-х ч. / уклад.: Г. Малевски, В. Ю. Шепітько. Харків : Апостіль, 2014. Т. 1. 506 с.

Криміналістика: підручник у 2-х т. Т. 1. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. Харків: Право, Вип. 18. 2018. 664с.

Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України - 95 років сумлінного служіння істині = Non. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv research institute of forensic examinations of the ministry of justice of Ukraine-95 years of conscientious serving the truth / авт.- уклад. О. М. Ключевтаін. Харків : Золотісторінки, 2018. 191 с.

Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса Міністерства юстиції України - 95 років сумлінного служіння істині = Non. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv research institute of forensic examinations of the ministry of justice of Ukraine-95 years of conscientious serving the truth / авт.- уклад. О. М. Ключевтаін. Харків : Золотісторінки, 2018. 191 с.

Шевчук В.М. Криміналістика: традиції, новації, перспективи: добірка наук. пр. Харків: Право, 2020. 1280 с.

Шепітько В. Ю. Вибрані твори. Избранные труды. Харків :Апостіль, 2010. 572 с.

Шепітько В., Шепітько М. Кримінальне право, криміналістика та судові науки : енциклопедія. Харків : Право, 2021. 508 с.

Kriminalistika ir teismo ekspertologija: mokslas, studijos, praktika. Criminalistics and forensic expertology: science, studies, practice : XV / ed.: H. Malewsky, V. Shepitko etc. Криминалистика и судебная экспертиология: наука, обучение, практика. Kaunas, 2019. Т. 2. 2019. 446 с.

Textbook of Criminalistics. Vol. 1: General Theory/ed. by Hendrik Malevski, Valery Shepitko. Kharkiv: Apostille Publishing LLC, 2016. 488 p.

Додаткова література

Дмитрієва К.С. Актуальні напрями розвитку міжнародного судово-експертного співробітництва http://lsej.org.ua/1_2020/73.pdf

Клименко Н.І., Купрієвич О.А. Міжнародне співробітництво судово-експертних установ

http://vkslaw.univ.kiev.ua/images/verstka/4_2014_Klimenko_Kyprievuch.pdf

Криміналістика і судова експертиза : міжвідом. наук.-метод. зб. / голов. ред. Д. В. Журавльов. Київ : Київ. наук.-дослід. ін-т суд. експертиз М-ва юстиції України, 2020. Вип. 65. 800 с.

Лопата О.А. Міжнародне співробітництво експертної служби МВС України file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%B3/Downloads/muvnudp_2017_2-3_51.pdf

Матвєєвський О. В., Бабін Б. В. Міжнародно-правові стандарти судової експертизи та їх національна реалізація Прикарпатський юридичний вісник. Вип. 1(22) 2018. Т. 4. С.73-79.

Сімакова-Єфремян Е. Б. Комплексні судово-експертні дослідження: теорія і практика : монографія. Харків : Право, 2016. 456 с.

Столітній шлях судової експертизи в Україні 1918-2018 рр. : монографія ; за ред. О. М. Ключова. Харків : Золоті сторінки, 2018. 336 с.

Чорноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів : монографія. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 492 с.

Інтернет-ресурси

Association of Firearms and Tool Mark Examiners (AFTE) - <https://afte.org>

European Network of Forensic Science Institutes (Європейська мережа інститутів судових наук) - <https://enfsi.eu>

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://dspace.nlu.edu.ua/>

Конгрес криміналістів <https://crimcongress.com/en/>

Наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://library.nlu.edu.ua/>

Реєстр атестованих судових експертів - <http://rase.minjust.gov.ua>

Реєстр методик проведення судових експертиз <https://rmpse.minjust.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри криміналістики. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=79:kafedra-kriminalistiki&Itemid=151